

Eindrapportage Project Con-tAct Rijndam Revalidatie Rotterdam

- Training Con-tAct: Communicatietraining voor zorgprofessionals
- Cursus Con-tAct: Cursus voor logopedisten
- Onderzoek naar het effect van de training

Philine Berns MSc., Projectleider
Docent/onderzoeker Hogeschool Rotterdam
Kenniscentrum Zorginnovatie, lectoraat Zorg voor
Communicatie
Juli 2019

Inhoud

1. Inleiding.....	4
2. Opzet van het project	5
3. Vervolg op Project Con-tAct.....	10
4. Publicaties en presentaties	11
5. Bijlagen.....	12

Voorwoord

Communicatie is een essentieel onderdeel van het zorgproces. Via communicatie worden informatie, meningen en gevoelens uitgewisseld ('waar hebt u pijn', 'hoe ging het met oefenen', 'de prognose van uw ziekte is', 'zo kunt u thuis oefenen') en worden relaties aangegaan en onderhouden. Goede communicatie beïnvloedt de resultaten van de zorg doordat die effectiever wordt en therapietrouw bevordert (Nivel, 2014).

Afasie is een taalprobleem als gevolg van een neurologische stoornis. Mensen met afasie ervaren vaak grote problemen met communiceren. Communicatie tussen zorgprofessionals en personen met afasie kan daardoor moeizaam verlopen.

Project Con-tAct is een praktijkgericht onderzoek dat in 2018 is uitgevoerd in Rijndam Revalidatie Rotterdam ('Rijndam') naar het effect van een nieuwe communicatietraining voor zorgprofessionals (ZP's), Training Con-tAct (Oostveen, Berns & Jünger, 2018). Het doel van de training is om de communicatie tussen zorgprofessionals en personen met afasie (PMA), te verbeteren zodat revalidanten met afasie op dezelfde wijze aan het zorgproces kunnen participeren als revalidanten zonder afasie. Daarnaast richt de training zich op het verbeteren van de communicatieve toegankelijkheid van de organisatie.

De logopedisten van Rijndam hebben op basis van gesignaleerde behoeften en in overleg met het afasieteam en het management besloten dat voor dit onderzoek een aantal zorgprofessionals zal deelnemen aan Training Con-tAct. Parallel aan de training is Cursus Con-tAct gevolgd door het team logopedie van Rijndam. In Cursus Con-tAct leren de logopedisten hoe zij zelf Training Con-tAct kunnen toepassen. Daardoor wordt het mogelijk dat de logopedisten zelf de neuro-medewerkers die in contact komen met revalidanten met afasie, trainen. Het betreft verpleegkundigen, behandelaren, artsen, maaltijdmedewerkers, receptionisten etc.

Bij project Con-tAct waren betrokken:

- De logopedisten van Rijndam (vertegenwoordigd door Sandra Wielaert),
- Philine Berns (docent/onderzoeker) en Karin Neijenhuis (lector Zorg voor Communicatie) van Kenniscentrum Zorginnovatie van Hogeschool Rotterdam,
- Judith Oostveen en Nicole Jünger (samen met Philine Berns ontwikkelaars van Training Con-tAct en Cursus Con-tAct),
- Lisanne Hoogenboom, masterstudent VU Amsterdam, Toegepaste Taalwetenschap.
- Alissa Nikkels, masterstudent Radboud Universiteit Nijmegen, Taal- en Spraakpathologie.

1. Inleiding

Door hersenletsel kan afasie ontstaan. Ongeveer dertig procent van de mensen die een beroerte overleven, heeft afasie (Engelter et al, 2006). Afasie is een taal- en communicatieprobleem dat de inherente competentie van een persoon maskeert en dat ernstig beperkende gevolgen heeft voor conversationele interactie (spreken en begrijpen) en lezen en schrijven (Kagan & Simmons-Mackie, 2013). Conversatie vormt de kern van de mogelijkheid om deel te nemen aan vrijwel alle aspecten van het leven. Als de mogelijkheid tot deelname aan conversatie beperkt is, is vrijwel elke relatie, rolvervulling en levensinvulling in gevaar.

Communicatie is een essentieel onderdeel van het zorgproces. De Wet op de Geneeskundige Behandelovereenkomst (Wgbo) stelt dat cliënten recht hebben op informatie in voor hen begrijpelijke taal. Een communicatiestoornis als afasie kan leiden tot barrières bij het gebruiken van diensten en informatie rond gezondheidszorg (Kagan & Simmons-Mackie, 2013). Uit onderzoek blijkt dat ZP's minder tijd besteden aan het geven van informatie over zorggerelateerde onderwerpen aan personen met afasie dan aan mensen zonder afasie (Knight, Worrall, & Rose, 2006), dat mensen met afasie meer kans hebben op het ervaren van adverse events (Hemsley, Werninck, & Worrall, 2013). ZP's rapporteren dat afasie verhindert dat PMA participeren in formuleren van therapiedoelen en in overleg over de inhoud van de therapie; ZP's ervaren een gebrek aan kennis, vaardigheden en hulpmiddelen om de communicatie van PMA te ondersteunen (Leach, Cornwell, Fleming, & Haines, 2010). Communicatietrainingen voor verpleegkundigen en andere leden van multidisciplinaire teams blijken de communicatie met mensen met afasie te verbeteren (Simmons-Mackie, Raymer, & Cherney, 2016; Horton, Lane, & Shiggins, 2016). In de logopedische richtlijn 'diagnostiek en behandeling van afasie' (Berns et al., 2015) wordt aanbevolen dat logopedisten hun collega-zorgprofessionals trainen in het communiceren met mensen met afasie. De logopedist kan ZP's trainen in het ondersteunen van hun communicatie (Kagan & Le Blanc, 2002; Simmons-Mackie et al., 2007; O'Halloran, Worrall, & Hickson, 2011) ten behoeve van een zo gunstig mogelijk communicatief klimaat.

2. Opzet van het project

Project Con-tAct in Rijndam bestond uit verschillende componenten:

- Het aanbieden van Training Con-tAct (TC) aan een groep van 15 zorgprofessionals;
- Het aanbieden van Cursus Con-tAct (CC) aan een groep van 14 logopedisten;
- Onderzoek naar het effect van Training Con-tAct.

TC richt zich op de verschillende zorgprofessionals die tijdens hun werk te maken hebben met mensen met afasie. TC heeft als doel dat de communicatie tussen de zorgprofessionals en hun cliënten met afasie zo goed mogelijk verloopt. Daarnaast worden deelnemers aan de training gestimuleerd om hun werkomgeving communicatief toegankelijk te maken voor mensen met afasie. Cursus Con-tAct richt zich op logopedisten. Doel van CC is om logopedisten te scholen en van materiaal te voorzien zodat zij in staat zijn TC in hun eigen zorgorganisatie aan te bieden aan hun collega's van de andere disciplines.

Het onderzoek naar het effect richt zich op het communicatieve gedrag van de zorgprofessionals, op hun eigen ervaringen met communicatie met mensen met afasie, op de mening van de professionals over de training en op de mening van mensen met afasie over de communicatie binnen Rijndam.

De drie ontwikkelaars van TC en CC hebben zowel TC als CC aangeboden in Rijndam. Rijndam heeft de faciliteiten geboden om training en cursus uit te voeren: zowel zorgprofessionals als logopedisten hebben op vrijwillige basis, binnen werktijd, mogen deelnemen aan TC of CC en aan verschillende onderzoeksonderdelen.

Training Con-tAct vond plaats op 21 maart en 4 april 2018.

Cursus Con-tAct vond plaats op 12 en 19 april 2018.

De focusgroep met zorgprofessionals vond plaats op 20 juni 2018 in Rijndam.

De focusgroep met revalidanten met afasie vond plaats op 5 december 2018 in Rijndam.

2.1 Training Con-tAct

2.1.1 Deelnemers

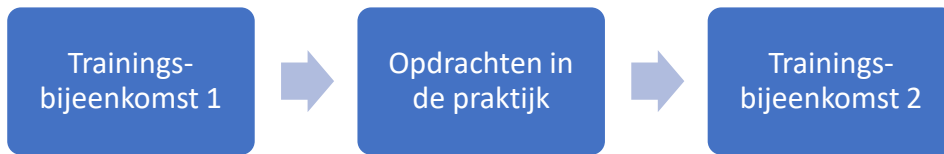
Zeventien zorgprofessionals hebben de eerste bijeenkomst gevolgd. De tweede bijeenkomst werd door vijftien deelnemers bijgewoond; twee mensen waren vanwege organisatorische redenen niet aanwezig. De vijftien participanten waren gemiddeld 41,56 jaar (Range = 26 tot 61 jaar) en allen vrouw. Zij waren afkomstig van verschillende neuro-afdelingen (N1, N2 en poli). Gemiddeld werkten zij 13 jaar in de zorg voor mensen met een neurologische aandoening (range = 0,5 tot 30 jaar).

Deelnemers behoorden tot de volgende disciplines:

- 1 activiteitenbegeleider
- 5 ergotherapeuten
- 1 fysiotherapeut
- 2 psychologen
- 2 psychologisch assistenten
- 2 maatschappelijk werkenden
- 1 Therapie assistent
- 1 Verpleegkundige

2.1.2 Inhoud

Onderstaande figuur illustreert de onderdelen van Training Con-tAct.

- Twee trainingsbijeenkomsten voor groepen van 15 zorgprofessionals van verschillende disciplines. De eerste bijeenkomst duurde drie uur en de tweede, twee weken later, duurde twee uur. In de bijeenkomsten vond kennisoverdracht plaats, maar vooral werden er vaardigheden uitgelegd (oa aan de hand van instructiefilms) en werd er door de deelnemers geoefend, onderling en met mensen met afasie die aan de training meewerken.
- Tijdens de praktijkopdrachten (gesprek met een revalidant met afasie of een voorstel voor het verbeteren van de communicatieve toegankelijkheid van de organisatie) pasten de deelnemer de geleerde vaardigheden toe tijdens de dagelijkse activiteiten in de zorgpraktijk. Via eigen video-opnames werden de gespreksopdrachten tijdens de tweede bijeenkomst besproken.

De beoogde opzet is gevolgd.

Uit een evaluatie door de docenten kwamen enkele verbeterpunten naar voren:

- Het bleek dat een periode van twee weken kort is om de (gespreks)opdracht uit te voeren, zeker omdat er ook nog een feestdag in de periode viel. Bij enkele deelnemers was de gespreksopdracht niet uit te voeren omdat er ineens een partner bij de behandeling aanwezig was.
- Het bleek tijdrovend voor deelnemers om toestemmingsformulieren aangaande video-opnames op te zoeken.
- Bij de bespreking van de gespreksopdracht tijdens de tweede bijeenkomst bleek dat sommige deelnemers een gesprek gevoerd hadden met een revalidant met een ándere communicatiestoornis dan afasie.
- Enkele formulieren die tijdens de training gebruikt worden, bleken onoverzichtelijk en niet goed te hanteren tijdens de training.
- De tijd voor het bespreken van de opdrachten bij de tweede bijeenkomst, was te kort.

De training is naar aanleiding van de evaluatie aangepast: er is een afasievriendelijk toestemmingsformulier ontwikkeld dat deelnemers kunnen gebruiken bij de opdracht, er is een korte uitleg over de verschillen tussen enkele veel voorkomende communicatiestoornissen toegevoegd en de werkwijze van het nabespreken van de opdrachten is gewijzigd.

2.2 Cursus Con-tAct

2.2.1 Deelnemers

Veertien logopedisten van de verschillende locaties van Rijndam hebben de cursus gevolgd.

2.2.2 Inhoud

Onderstaande figuur illustreert de componenten van Cursus Con-tAct.

Op dag 1 stond het belang van het trainen van gesprekspartners van mensen met afasie in de zorg centraal. De concepten die ten grondslag liggen aan Training Con-tAct zijn besproken.

Communicatiestrategieën werden inzichtelijk aan de hand van films. Cursisten oefenden zelf met mensen met afasie die bij de cursus betrokken zijn.

In de periode tussen de cursusdagen filmden cursisten zelf een situatie waarin zij in gesprek waren met een persoon met afasie. Aan de hand van deze film maakten cursisten een opdracht.

Op dag 2 werden de opdrachten besproken en werd geoefend met werkwijze, materiaal en films bij Training Con-tAct.

Na de cursus beschikten de cursisten over het materiaal waarmee zij zelf Training Con-tAct kunnen geven in hun organisatie:

- Handleiding 'Training Con-tAct', inclusief PowerPoint-dia's;
- Films ter instructie van de communicatieve strategieën.

De beoogde opzet is gevolgd. In verband met meivakanties was de periode tussen de beide cursusdagen verkort van twee naar één week. Dat bleek te kort voor enkele cursisten om alle opdrachten te kunnen uitvoeren.

2.3 Onderzoek naar effect van Training Con-tAct

Onderzoeksvragen

In welke mate heeft Training Con-tAct (Oostveen, Berns & Jünger, 2018) effect op

- de communicatie tussen zorgprofessionals en personen met afasie,
- de beoordeling door de zorgprofessionals over hun kennis over afasie en over hun ervaringen met het communiceren met personen met afasie en
- de communicatieve toegankelijkheid van Rijndam, volgens de beleving van enkele revalidanten met afasie?

Methode

Er werd een *mixed-methods design* toegepast: kwantitatieve en kwalitatieve methoden werden gecombineerd zodat de validiteit van het onderzoek toeneemt. Het kwantitatieve aspect werd uitgewerkt door middel van scoring van video-opnamen van zorgprofessionals in gesprek met personen met afasie ('Meting Con-tAct'; Nikkels & Berns, 2019) en vragenlijsten die door de zorgprofessionals zijn ingevuld (Vragenlijst 'Communicatie met personen met afasie'; Hoogenboom & Berns, 2018). Het kwalitatieve aspect werd uitgewerkt via twee focusgroepinterviews: een focusgroep met zorgprofessionals en een focusgroep met personen met afasie (PMA). Zie figuur 1 voor het tijdpad van de studie.

Figuur 1. Tijdpad van de studie met weergave van moment van de beide trainingsbijeenkomsten en beide focusgroepen en periode van werving, pre en post video-opnames, pre en post afname vragenlijst.

Resultaten

Communicatief gedrag

Het communicatieve gedrag van de zorgprofessionals wordt is beoordeeld met Meting Con-tAct. De meeste items worden vóór de training als onvoldoende beoordeeld en na de training als voldoende. Deze veranderingen weerspiegelen de inhoud van Training Con-tAct, waarin het gebruiken van ondersteunende strategieën en technieken expliciet worden geoefend.

De verschillen tussen de voor- en nameting van Meting Con-tAct bleken niet significant. Reeds bij de voormeting werden enkele items met een maximale score beoordeeld. Wellicht is het meetinstrument (nog) niet sensitief genoeg om verschillen in communicatief gedrag te meten. De hoge motivatie van de deelnemers voor deelname aan de training zorgde mogelijk al voor deze hoge scores.

Vragenlijst

De resultaten van de vragenlijst tonen dat de zorgprofessionals na de training hun kennis van afasie significant hoger inschatten. Men oordeelt significant vaker dat communicatie voor PMA minder frustrerend is, dat PMA zich minder opgelaten voelen, dat men zich zelf minder opgelaten voelt in gesprek met PMA en dat men beter weet wat te doen als de communicatie niet succesvol verloopt. Na de training noemt men méér strategieën die men in dat geval kan inzetten. Deze resultaten passen bij de inhoud van Training Con-tAct, waarin zowel strategieën worden geleerd als opdrachten worden gedaan die het zelfvertrouwen kunnen beïnvloeden.

Ervaringen zorgprofessionals

De zorgprofessionals in de focusgroep zijn positief over de impact van de training. Toegenomen zelfvertrouwen leidt tot durf om ondersteunende technieken te gebruiken en om in gesprek te gaan met de PMA over het onderwerp communicatie. Men benoemt nieuwe strategieën en technieken geleerd te hebben en toe te passen in het dagelijks handelen. Deze bevindingen worden ondersteund door resultaten op de vragenlijst. Ook de resultaten van Meting Con-tAct, hoewel niet significant, ondersteunen de bevindingen.

Zorgprofessionals schatten in dat PMA meer rust ervaren tijdens contacten, dat men minder invult voor de PMA en dat daardoor een betere vertrouwensband kan ontstaan. Deze inschatting wordt ook door de gehele groep zorgprofessionals gemaakt, volgens de antwoorden op de vragenlijst. Men is positief over inhoud en werkwijze van Training Con-tAct.

Ervaringen Personen met Afasie

De focusgroep PMA had als doel informatie te krijgen over opvattingen en perspectieven ten aanzien van de communicatieve toegankelijkheid van Rijndam. Ondanks de kleine groep van vier PMA en voldoende communicatieve ondersteuning, is het doel slechts gedeeltelijk bereikt. Mogelijk speelde de afasie een rol, waardoor niet alle vragen goed begrepen werden, of cognitieve problematiek. Een andere verklaring kan zijn dat het onderwerp 'communicatieve toegankelijkheid' te abstract is om kritisch te beschouwen; de focus van de deelnemers lag meer bij het eigen functioneren, dan bij 'het functioneren van de gesprekspartner'. Een laatste verklaring is dat men als gevolg van het feit dat de revalidatieperiode nog niet is afgerond, (nog) niet goed afstand kan nemen en men een bepaalde loyaliteit voelt jegens de revalidatiesetting. Verschillende rollen van de logopedist zijn positief ervaren door de deelnemers aan de focusgroep: men noemt de rol van therapeut, communicator/vertrouwenspersoon en organisator. Wellicht hadden individuele interviews, of een focusgroep met PMA die zijn uitgerevalideerd, meer informatie opgeleverd.

3. Vervolg op Project Con-tAct

- Het onderzoek toont aan dat Training Con-tAct een positieve invloed heeft op de communicatieve vaardigheden van de zorgprofessionals. Men ervaart meer zelfvertrouwen in communicatie met PMA en past geleerde strategieën en technieken toe in het dagelijks handelen. Dit geeft aanleiding om het effect-onderzoek een vervolg te geven. Mits de financiële middelen voorhanden zijn denken we hierbij aan onderzoek in meer zorgorganisaties en met verbeterde meetinstrumenten.
- Op de kinderafdeling van Rijndam hebben de logopedisten naar aanleiding van het volgen van Cursus Con-tAct het initiatief genomen tot ‘de eerste afasievriendelijke kinderafdeling’. Dit initiatief heeft veel media-aandacht gegenereerd, in de vorm van radio-interviews met Denise Koeken, logopediste van de kinderafdeling en met Ineke van der Meulen, klinisch linguïst van het afasieteam.
- De logopedisten van de kliniek en polikliniek van de locatie Westersingel zijn gestart met het aanbieden van Training Con-tAct aan alle medewerkers van de locatie. Er is een planning gemaakt om de training in divers samengestelde groepen van zorgprofessionals in een periode van twee jaar tien maal te verzorgen, met als doel dat Rijndam een afasievriendelijk revalidatiecentrum is, communicatief toegankelijk voor personen met afasie.
- Cursus Con-tAct wordt inmiddels landelijk als nascholingscursus via AfasieNet aangeboden aan logopedisten.
- Hogeschool Rotterdam is bezig met het implementeren van Training Con-tAct in het onderwijs. In eerste instantie op de opleiding logopedie, maar in een vervolg zal de training worden ingebed in de curricula van de verschillende zorgopleidingen.
- Er is een groep personen met afasie die vanuit Afasiecentrum Capelle aan de IJssel betrokken is bij de training. Vanuit Lectoraat Zorg voor Communicatie is middels een kleinschalig praktijkgericht onderzoek geïnventariseerd hoe deze personen met afasie hun medewerking aan Project Con-tAct op het gebied van zelfstandigheid, zelfvertrouwen en communicatie, ervaren.

4. Publicaties en presentaties

Onderstaande publicaties en presentaties zijn reeds resultaten van (delen van) Project Con-tAct:

Berns, Ph. (2017). Training en Cursus Con-tAct. *Beschrijving van een communicatietraining voor zorgprofessionals ter verbetering van het communiceren met mensen met afasie*. Posterpresentatie tijdens Zoloro bijeenkomst. Rotterdam, 5 juli.

Berns, Ph., Oostveen, J. (2017). *Training Con-tAct voor zorgprofessionals. Conversatietraining voor zorgprofessionals, ten behoeve van de Afasiecliënt*. Posterpresentatie bij Afasieconferentie 'State of the Art 2017' van AfasieNet. Woudschoten, 6 - 7 oktober.

Berns, P.E.G. (2018). *Training Con-tAct*. Mondelinge presentatie. Symposium "Samen Sterk" van Eerstelijns CVA-netwerk Rotterdam. Capelle aan den IJssel, 2 oktober 2018.

Berns, P.E.G. & Hoogenboom, L. (2018). *Onderzoek naar effect van Training Con-tAct, Conversatietraining voor zorgprofessionals, ten behoeve van de cliënten met afasie*. Posterpresentatie. Afasieconferentie 'State of the Art 2018' van AfasieNet. Woudschoten, 5 en 6 oktober.

Berns, P.E.G. (2018). *Training Con-tAct, communicatietraining voor zorgprofessionals die werken met personen met afasie*. Workshop. Symposium 'Geen woorden maar daden' van de Rotterdamse Stroke Service. Ridderkerk, 6 november 2018.

Berns, P.E.G., Jünger, N.E.A.M., Oostveen, J.M., & Neijenhuis, C.A.M. (2019). *De effecten van Training Con-tAct. Een studie naar de impact van een communicatiepartnertraining voor zorgprofessionals in een revalidatiecentrum. (aangeboden voor publicatie in Nederlands Tijdschrift voor Logopedie).*

Hoogenboom, L. (2018). *Stageverslag*. Master Toegepaste Taalwetenschap bij Faculteit Geesteswetenschappen Vrije Universiteit Amsterdam.

Nikkels, A. M. (2019). *De ontwikkeling van een conversatie-beoordelingsinstrument (Meting Con-tAct) om communicatieve vaardigheden van zorgprofessionals in gesprek met personen met afasie te beoordelen*. Masterthesis. Nijmegen: Radboud Universiteit Nijmegen.

5. Bijlagen

Training Con-tAct voor zorgprofessionals (Oostveen, Berns & Jünger, 2018)

Con-tAct, Conversatietraining voor zorgprofessionals, ten behoeve van cliënten met afasie

Een training die de logopedist geeft aan collega-zorgprofessionals in de organisatie. Doel is dat de communicatievaardigheden van zorgprofessionals ten aanzien van personen met afasie verbeteren en dat zij communicatieve barrières in de organisatie herkennen en verminderen, zodat mensen met afasie beter kunnen participeren in en profiteren van het zorgproces.

Leerdoelen voor zorgprofessionals die de training volgen

1. De deelnemers beschikken na de training over vaardigheden en technieken om met minder stress en meer succes in hun werksituaties te communiceren met personen met afasie.
2. De deelnemers zijn in staat binnen de zorginstelling waar zij werken situaties te herkennen die mogelijk voor personen met afasie een communicatieve barrière vormen. De deelnemers ontwikkelen oplossingen voor deze barrières.

Tijdsinvestering

- Bijeenkomst 1, duurt drie uur.
- Tussentijdse periode van 2 weken: opdracht uit te voeren in de dagelijkse praktijk. Investering twee uur.
- Bijeenkomst 2, duurt twee uur.

Planning

De bijeenkomsten vinden plaats in groepen van ongeveer 15 professionals uit dezelfde zorgorganisatie. Alle deelnemers hebben tijdens hun dagelijkse werkzaamheden te maken met personen met afasie. De groepen zijn bij voorkeur heterogeen samengesteld, variërend van voedingsassistenten, fysiotherapeuten, verzorgenden en verpleegkundigen tot artsen, diëtisten, maatschappelijk werkers en receptionisten.

Inhoud

Bijeenkomst 1

- Introductie over kenmerken van afasie en van communicatie bij afasie;
- Informatie over communicatiestrategieën en technieken die bruikbaar zijn tijdens gesprekken met een persoon met afasie, toegelicht aan de hand van films;
- Oefeningen om de strategieën te leren gebruiken, zowel onderling in rollenspelsituaties als in gesprekken met mensen met afasie die aan de bijeenkomst deelnemen.

Tussentijdse keuze-opdracht

- Opdracht video-opname: Maak een filmpje van 5 à 10 minuten waarin u, tijdens uw dagelijkse werkzaamheden in de zorginstelling, een gesprek voert met een persoon met afasie. Tijdens dit gesprek probeert u de geleerde strategieën toe te passen.

OF

- Opdracht afasievriendelijke omgeving: Zoek naar en bedenk een oplossing voor een communicatieve barrière die mensen met afasie in uw organisatie ervaren.

Bijeenkomst 2

- Naar aanleiding van de gemaakte video's: evaluatie van ervaringen.
- Bespreking van de opdracht afasievriendelijke omgeving: bedenken van oplossingen voor communicatieve barrières die uitvoerbaar zijn in de eigen werksituatie.
- Herhaling van communicatieve vaardigheden en technieken aan de hand van filmfragmenten en rollenspel.

Cursus Con-tAct voor logopedisten (Berns, Oostveen & Jünger, 2018)

Con-tAct, Conversatietraining voor zorgprofessionals, ten behoeve van cliënten met afasie

Een cursus voor logopedisten ter training van de communicatievaardigheden van hun collega-zorgprofessionals die werken met mensen met afasie.

Leerdoelen voor logopedisten die de cursus volgen

1. Cursisten kunnen Training Con-tAct geven aan de zorgprofessionals in hun organisatie. Hierdoor verbeteren de communicatievaardigheden van deze zorgprofessionals en krijgen zij oog voor de communicatieve omgeving in de organisatie. Dit leidt ertoe dat mensen met afasie beter kunnen communiceren met de zorgprofessionals, dat de zorg voor mensen met afasie verbetert en dat zij betere toegang hebben tot de informatie in de organisatie.
2. Cursisten zijn in staat verantwoording af te leggen over de opbouw en inhoud van Training Con-tAct.

Duur

Twee, niet aaneengesloten, dagen met een tussentijdse opdracht (totaal 16 sbu).

Inhoud

Dag 1.

- Bespreking van belang van training van gesprekspartners in de zorg, gerelateerd aan onderwerpen als
 - o Communicatie en zorg;
 - o Trainen van de communicatiepartner bij afasie;
 - o Communicatieve omgeving;
 - o Training Con-tAct, kernbegrippen.
- Oefenen met ondersteunde communicatie. Uitleg van het communicatiemodel (erkennen, ondersteunen, checken) aan de hand van films waarin de communicatievaardigheden en technieken worden getoond. Oefening van toepassing van vaardigheden en technieken in rollenspel.
- Oefenen van geleerde vaardigheden en technieken in gesprekken met mensen met afasie die bij de cursus betrokken zijn.

Tussentijdse opdrachten:

- Cursisten filmen een professionele situatie waarin ze zelf in gesprek zijn met een persoon met afasie en beoordelen deze met behulp van een observatielijst;
- Cursisten observeren de werkomgeving, identificeren communicatie-drempels en formuleren een voorstel voor verandering;
- Voorbereiden van presentatie van (een deel van) Training Con-tAct.

Dag 2.

- Theorie over leergedrag van volwassenen;
- Bespreking van inhoud van Training Con-tAct en oefenen van de presentatie;
- Bespreking tussentijdse opdrachten;
- Bespreking van implementatie van Training Con-tAct in de eigen organisatie.

Cursusmateriaal

Na de cursus beschikken de cursisten over het materiaal waarmee ze zelf Training Con-tAct kunnen uitvoeren in hun organisatie. Het materiaal bestaat uit

- Films ter instructie van de communicatieve strategieën en technieken.
 - Handleiding 'Training Con-tAct', inclusief PowerPoint-dia's en alle formulieren met opdrachten.